

Tiltaksplan for sjøbunnsopprydding – hva bør den inneholde?

Miljøringen temamøte 27. og 28. oktober 2015 «Miljøgifter i mennesker, renere havner, gruver og miljø»

Hilde B. Keilen, Miljødirektoratet

Tiltaksplan

Undersøkelse av
miljøtilstanden

Kulturminner Forvaltningsmål tilstandsklasser Risikovurdering trinn 3
Fylkesmannen utglidning Aktivt kull
vannområde NTU Bakgrunn for undersøkelser Spredning Risikovurdering trinn 2 strandkant
Metylkvikksølv miljøgrabb Dioksiner/furaner kostholdsråd deponi
Miljømål utfylling Tungmetaller Kildekontroll Målestokk kart habitat
Vann-Nett Mudring Tynnsjiktildekking spleiselag Biologiske indekser Leire sluttkontroll
olivinsand Grunnforurensning Havner IPPC - industri prosjektleder
sukcesjon Kostnader skipsverft Turbiditetsmåler
sugemudring Strømmåling Havner Diffus spredning Turbiditetsmåler
Propelloppvirvling ammunisjon hopperdredger budsjett Naturmangfoldloven
overvåking vannforekomst Vannmiljø Miljødirektoratet
Miljøgifter prosjektstyring punktutslipp Fremdriftsplan Tildekking myndighet
disponeringsløsninger Geoteknisk stabilitet Risikostyring

MILJØ-
DIREKTORATET

Eksempel på tiltaksplan

Beregnet til
Ålesund kommune og Miljødirektoratet

Dokument type
Rapport

Dato
Mars 2015

ASPEVÅGEN ÅLESUND HAVNEOMRÅDE TILTAKSPLAN FORURENSET SJØBUNN

© Knut Arne Aarset

RAMBOLL

**MILJØ-
DIREKTORATET**

Hensikten med faktaark og sjekkliste

- Miljømyndighetene har behov for tilstrekkelig kunnskap
- Veiledning til konsulenter, prosjektledere og problemeiere om hva en tiltaksplan for opprydding av forurenset sjøbunn minst må inneholde av grunnlagsdokumentasjon
- Benyttes til faglig vurdering og beslutninger om tiltak

Faktaark

2 sider med utfyllende forklaring

Sjøbunnsoprydding i Oslo havn. Foto: Miljødirektoratet

Tiltaksplaner for opprydding i forurenset sjøbunn

Hensikten med faktaarket og den vedlagte sjekklisten er å veilede konsulenter, prosjektledere og problemeiere om hva en ferdig tiltaksplan må inneholde for å brukes til oppryddingstiltak og som dokumentasjon til miljømyndighetene.

Hvorfor tiltaksplaner

Målet med en tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn er at den skal oppsummere det faglige grunnlaget for å kunne iværsette tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av forurensning. Med tiltaksplan menes en rapport som kan benyttes til å fatte beslutning om tiltak, detaljprosjektering av et oppryddingsprosjekt og innhenting av anbud fra entreprøner.

Anbefale tiltak

Tiltaksplanen kan omfatte et tiltaksområde med flere delområder, eller det kan bestå av kun ett område. Tiltaksområde for delområder i et tiltaksområde må være definert. I tiltaksplanen må ulike tiltak vurderes. En anbefaling om tiltak kan

bestå av flere enkelttiltak, inkludert overvåking. Forventet effekt av de ulike tiltakene må beskrives.

Lokalt tilpassede miljømål

Tiltaksplanen må ta utgangspunkt i planlagt arealbruk på kort eller lang sikt og miljømålene for området. Planen skal sørge for at det blir ryddet opp i henhold til disse. Risikovurderingen, TA-2802/2011, og Vannforskriften legger føringer for miljømål og setting av tiltaksområde.

Dokumentasjon viktig

For at tiltaksplanen skal utgjøre et tilstrekkelig godt grunnlag for myndighetenes beslutninger, må alle konklusjoner begrunnes og dokumenteres godt. Detaljnivået må være av en slik grad at

Utdrag av sjekkliste,

	A	B	C	D
1	Nødvendig innhold i en tiltaksplan	Detaljert om nødvendig kunnskap og vurderinger en tiltaksplan bør inneholde	Beskrevet i tiltaksplanen?	Kommentar
2	Bakgrunn for tiltaksplanen	· Bakgrunn for undersøkelser.		
3		· Formålet med tiltaket.		
4	Forurensningskilder og områdebeskrivelse	· Beskrivelse av forurensningskilder og arealer påvirket av spredning. For eksempel industriutslipp, forurenset grunn, deponier, områder med skipstrafikk inkl. antall anløp, skipstrafikkmønster og størrelser på skip, tap fra lossing (type og mengde), landbruk, overvann og kloakkutslipp.		
5		· Konkrete kilder som deponier, areal påvirket av skipsoppvirling og utslippspunkt fra industri og avløp må angis på kart.		
6		· Plassering av tiltaket og inndeling i delområder, størrelse på areal som berøres, (angis på kart fortrinnsvis både 1:50 000 og 1:1000 med avgrensninger tydelig tegnet opp.) Begrunnelse for inndeling må inkluderes.		
7		· Spesielle lokale naturforhold (Naturmangfoldloven).		
8		· Informasjon fra Vann-Nett om påvirkninger.		
9		· Bunnforhold, hydrografi og sedimentenes sammensetning.		
10		· Områdets bruksverdi (fiske, rekreasjon, friluftsliv) og oppdatert advarsel mot salg og konsum av sjømat (tidl. Kostholdsråd).		
11	Forurensningstilstand	· Resultater fra sedimentprøver, risikovurderinger og biotaundersøkelser. Kunnskapsgrunnlaget må vurderes.		
12		· Risikovurderinger, sedimentprøver og tilstandsklasser må oppgis på kartet.		

Sjekklisten - oversikt over innhold

- Bakgrunn for tiltaksplanen
- Forurensningskilder og områdebeskrivelse
- Forurensningstilstand
- Miljømål
- Tiltaksvurdering
- Tiltaksrettede undersøkelser og andre forhold som kan påvirke tiltaksprioritering, fremdrift og kostnader
- Kontroll, overvåking og avbøtende tiltak
- Plan, budsjett og foreslått fremdriftsplan
- Konklusjon, totalvurdering og anbefaling

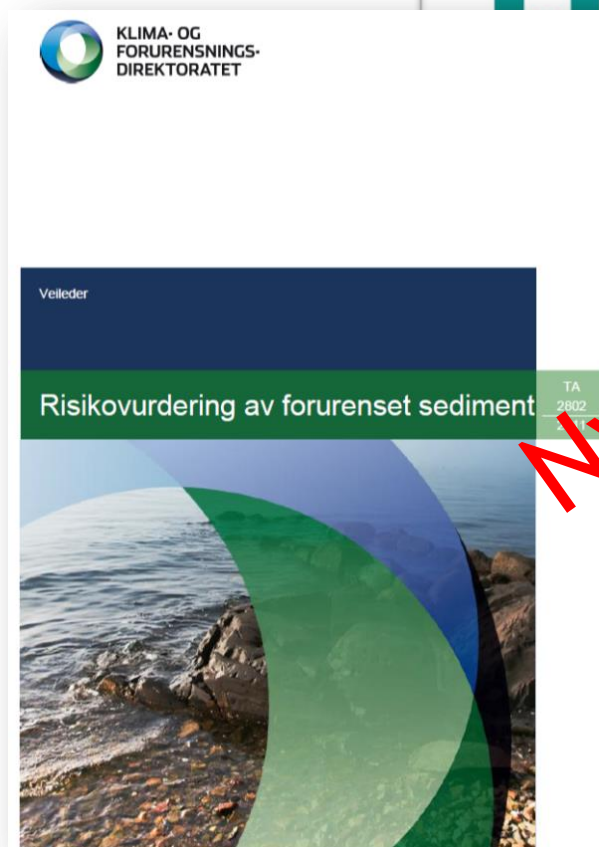
Ofte mangler.....

- **Miljømål;** naturmangfoldloven, vannforskriften
- **Kartlegging av sjøbunn for skrot og kulturminner**
- **Kontroll, overvåking, avbøtende tiltak**
- **Plan, budsjett, fremdrift**
- **Konklusjon, totalvurdering, anbefaling**

Viktige veiledere

En tiltaksplan er
avslutning på én fase og
begynnelsen på en ny....
....tiltaksbeslutninger.....

www.miljodirektoratet.no